

ERKEN YAŞTA YABANCI DİL ÖĞRETİMİ ÜZERİNE VELİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Binnur (GENÇ) İLTER

Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Antalya.

Sühendan ER

Gazi Ü., Yabancı Diller Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi, Ankara.

Özet

Erken yaşta çocuklarda yabancı dil öğretimi son yıllarda ülkemizde giderek önem kazanmaktadır. Dil bilimciler ve eğitimciler erken yaşta yabancı dil öğretiminin çocuğun bilişsel gelişimine katkıda bulunacağını belirtmektedirler. Anadil edinimi süresince öğrenilen yabancı dil çocuğun sadece hedef dil becerileri geliştirmesini, sağlamaz aynı zamanda anadilindeki edinim sürecini de hızlandırır. Bu çalışmada okul öncesi eğitimde yabancı dilin yeri ve önemi incelenmiş; Antalya ili sınırları içindeki bazı resmi ve özel anaokulu veli ve öğretmen görüşleri alınmıştır Öğretmen ve velilerin de okul öncesi eğitimde yabancı dil öğretimine olumlu baktıkları anlaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Erken Yaşta Dil Öğretimi, Yabancı Dil Öğretimi

VIEWPOINTS OF PARENTS AND TEACHERS ON FOREIGN LANGUAGE TEACHING AT EARLY CHILDHOOD PERIOD

Abstract

Foreign Language Teaching at early childhood period has been of great importance recently. Linguists and educational experts have explained that foreign language teaching at early childhood period helps children improve their cognitive development. In the study, language teaching at childhood period was examined. A questionnaire was administered to some private and state pre school teachers and to the children's parents as well. The results have revealed that both parents and pre school teachers have positive attitude towards learning a foreign language at an early age.

Key Words: Language Teaching at Early Childhood Period, Foreign Language Teaching

Giriş

Yabancı dil öğretimi her yaşta ve her düzeyde uygulanabilen fakat oldukça ciddiye alınması gereken bir süreçtir. Erken yaşta yabancı dil öğretimi ülkemizde son yıllarda çok büyük bir önem kazanmaktadır. Dünyamızın küçük bir köy haline dönüştüğü günümüzde dil öğrenme yaşı 5-6 yaşlarına kadar inmektedir. Demirezen (1) dil öğrenmek için çocuklarda belli kritik dönemlerin olduğunu bu kritik dönemlerde okul, aile ve çevrenin gerekli işbirliği olmazsa dil öğretiminde çok büyük sorunların ortaya çıkabileceğini belirtmektedir.

Krashen (2) çocukların beyinlerindeki dil gelişiminin iki yaşında başladığını ve bu gelişimin ergenlik dönemine kadar sürdüğünü açıklamaktadır. Eğer çocuk bu dönemde yabancı dil öğrenmeğe başlarsa yabancı dili de anadili gibi rahatlıkla öğrenebilir.

Lambert (3) in belirttiğine göre de anadil edinimini kazanmağa başlayan çocuk kritik yaş dönemini geçirmeden yabancı dil eğitimine başlarsa ilerdeki eğitim hayatında da akranlarına göre daha başarılı olmaktadır. Erken çocukluk döneminde kazanılan yabancı dile yönelik bu yatkınlık çocukların bilişsel gelişimine de büyük katkı sağlamaktadır.

Dil bilimciler okul öncesi yabancı dil öğrenen çocukların problem çözme yetilerinin de çok güçlü olduğunu düşünmektedirler. Beydoğan (4) a göre çocuğun dış dünyayı algılaması ve onunla etkileşime girmesi bilişsel sürecin gelişimiyle yakından ilgilidir. Bilişsel sürecin gelişimi ise etkileşime dayanmaktadır. Bu etkileşimi sağlayan tek faktör de dildir. Bu yüzden dil gelişimine büyük önem vermeliyiz.

Anşin (5) erken yaşta verilen yabancı dil öğretiminin çocukta kıvrak zekayı geliştirdiğini ve anadilinde de anlama kabiliyetini arttırdığını belirtmektedir.

Sevinç (6) e göre okul öncesi dönemde yabancı dil eğitimi öğrencilerin 5 yaşından sonra kabaca anadil edinimlerini kazandıktan sonra verilebilir. Yabancı dil öğrenmeğe ne kadar erken yaşta başlanırsa dili öğrenmek o kadar kolaylaşır. Aslında okul öncesinde yabancı dil öğretiminin amacı yabancı dili çocuğa ana dilini öğrendiği gibi edindirmek değil, kendi dili ve kültürünün dışındaki dillerin ve kültürlerin varlığının bilincini vermektir.

Çocuk ana sınıfında doğal bir ortamda yabancı dille karşı karşıya gelmelidir. Dil eğitimi okul öncesinde bilişim teknolojilerine paralel olarak oyun, şarkı, tekerleme gibi doğal yöntemlerle öğretilmelidir. Özellikle oyun ile yabancı dil eğitimi dinleme, taklit etme, kavram oluşumu gibi dil gelişiminin temelini oluşturan bu becerilerin gelişimine yardımcı olur (7).

Halliwell (8) in belirttiği gibi çocuklar okul öncesi dönemde bilişsel olarak yabancı bir dili öğrenebilecek donanıma sahiptirler. Ancak çocuklara doğrudan dil öğretmek yerine oyun, şarkı, tekerlemeler kullanarak dolaylı yoldan yabancı dil öğretilir.

Yazıcı (9) ya göre çocukların çevredeki koşullardan en çok etkilendikleri dönem 5-6 yaş dönemleridir. Olumlu çevre koşullarında yetişen çocuklar ilerdeki okul yaşantılarında her zaman daha başarılı olmaktadır. Okul öncesi dönemde çocuklar dinleme ve konuşma becerilerinde daha başarılı olmaktadır, bu yüzden yabancı dil eğitimi verilirken de bu ölçütler dikkate alınmalıdır.

Biketençayev (10) e göre de çocukların beyin fonksiyonlarının en yoğun olduğu dönem 0-5 yaş dönemidir. Çocuğun bu evrelerde öğrendiği dil neredeyse anadili kadar iyi olmaktadır. Erken yaşta yabancı dil öğrenen çocuk psikolojik açıdan yaşlılarına göre daha olgundur.

Kara (11) ya göre küçük yaşta yabancı dil ile karşılaşan çocuk kendi kültürel değerlerini ilerde yabancı ülkelerdeki kültürel değerlerle de karşılaştırarak, daha hoş görülme, evrensel, iletişim yetisi güçlü bir birey olabilir. Yani erken yaşta dil eğitimi çocuğun toplumsal, bireysel ve kültürel gelişimine olumlu etkilerde bulunur.

Roth (12) çocukların 3-4 yaşına kadar ana dillerinde kendilerini rahatça ifade edebileceklerini belirterek, 6 yaşından sonra ise artık zamanları algılayabilecek düzeye gelebileceklerini açıklamıştır. Günümüzde Avrupa ülkelerinin çoğunda yabancı dil öğrenme yaşı 5-6 yaşlarında başlamaktadır.

Akdoğan (13) çocuğun beyin gelişiminin 2-5 yaş arasında olduğunu ve 6 yaşında bu süreci tamamladığını belirtir. Çocuktaki dilsel bilinçte bu yaşlarda yoğundur. Doğal ortamda yapılan yabancı dil eğitimi çocuk psikolojisine ve gelişimine uygun hazırlanabilirse çocuklar bu yaşlarda çok daha kolay dil öğrenebilirler. Doğru yapılandırılmış bir dil eğitimi çocuğun zihinsel gelişimine olumlu katkılar sağlayabilir.

Mirici (14) ye göre çocuklar ve yetişkinlerin güdülenme seviyeleri, hazır bulunuşluk düzeyleri ve öğrenme etkinliklerine tepkileri oldukça farklı olduğu için her iki gruba göre düzenlenmiş programlar olmalı ve bu gerçeklere göre hedef ve davranışlar belirlenmelidir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı okul öncesi dönemde, erken yaşta yabancı dil öğretiminin önemini tartışarak ve erken yaşta yabancı dil öğretiminin nasıl olması gerektiği konusunda veli ve öğretmen görüşlerini yansıtarak, Milli Eğitim Bakanlığına okul öncesi dönemde yabancı dil öğretimi için bazı önerilerde bulunmaktır.

Araştırmanın Problemi

Bu araştırmanın problemini “ Veli ve Öğretmenlere Göre Erken yaşta yabancı dil öğretimi yararlı mıdır?” sorusu; alt problemlerini de aşağıdaki sorular oluşturmaktadır:

1. Okul öncesi öğretmenleri ve velilerinin erken yaşta yabancı dil öğretimi konusundaki görüşleri nelerdir?
2. Öğretmen ve velilerin görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
3. Okul öncesi öğretmen ve velilerinin bireysel özellikleriyle erken yaştaki yabancı dil eğitimi hakkındaki görüşleri arasında fark var mıdır?
4. Okul öncesi dönemde eğitim veren öğretmenlerin genel ve mesleki özellikleri nelerdir?
5. Erken yaşta yabancı dil öğretimi nasıl olmalıdır?
6. Okul öncesi dönemde yabancı dil eğitim kalitesinin artırılabilmesi için neler yapılabilir?

Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada okul öncesi öğretmenlerine ve okul öncesi eğitimde çocukları olan velilere yabancı dil öğretimi konusundaki düşüncelerini öğrenmek üzere bir anket verilmiş ve görüşleri alınmıştır. Anketteki sonuçlara SPSS aracılığı ile frekans yüzde uygulanmıştır.

Araştırmanın Kapsam ve Sınırlılıkları

Bu araştırma Antalya ili sınırları içerisindeki 2 devlet ve 2 özel okul öncesi kurumunu kapsamaktadır. Bu çalışma 70 okul öncesi öğrenci velisi ve 18 anaokulu öğretmeni ile sınırlıdır.

Araştırmanın Bulguları

Araştırmaya ait demografik bulgular aşağıdaki gibidir: Araştırmaya 70 öğrenci velisi ve 18 okul öncesi öğretmen katılmıştır. Araştırmaya katılan 18 öğretmenin dağılımları şöyledir : % 22. 2 si 20-25 yaşında, % 16.7 si 26-30 yaşında, % 5. 6 sı 31-35 yaşında, % 55. 6 sı 36 yaş üzeridir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin % 22.2 si 0 -5 yıl tecrübeli, % 22.2 si 6-10 yıl tecrübeli, % 27. 8 i 11-15 yıl tecrübeli ve % 27. 8 i 16 yıl ve üzeri tecrübelidir. Öğretmenlerin % 11. 1 i lise, % 22. 2 si yüksek okul, % 66. 7si üniversite mezunudur. % 5.6 sı özel ve % 94. 4 sı da devlet kurumunda çalışmaktadır.

Velilerin ise; %25.8 i 20- 30 yaş, % 74.2 si 31-40 arasındır. % 40 ı lise, % 52. 9 u üniversite, % 7.9 u yüksek lisans eğitimi almıştır. % 27 si 1 milyardan az, % 54. 3 ü 1-2 milyar arası % 17. 1 2 milyar ve üzeri gelire sahiptirler.

1. Okul öncesi öğretmenleri ve velilerinin erken yaşta yabancı dil öğretimi konusundaki görüşlerine ilişkin bulgular aşağıdaki gibidir:

Ankete yanıt veren velilerin % 85.5 i ve öğretmenlerin % 66.7 si okul öncesi dönemde,erken yaşta yabancı dil öğretiminin gerekli olduğunu düşünmektedirler (Tablo 1).

Tablo 1. Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretiminin Gerekliliği Hakkında Veli ve Öğretmen Görüşleri

	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
Veli	60	85.7	10	14.3	70	100.0
Öğretmen	12	66.7	6	33.3	18	100.0
Toplam	72	81.8	16	18.2	88	100.0

$P > 0.5$

$\chi^2 = 0.01$

$df = 1$

Tablo 1'den de anlaşılacağı gibi, öğretmen ve veli görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Her iki grup da erken yaşta yabancı dil öğretiminin gerekli olduğunu belirtmişlerdir.

2. Erken yaşta yabancı dil öğretiminin nasıl olması gerektiğine ilişkin bulgular aşağıdaki gibidir:

Okul öncesi dönendeki öğrenci velilerine ve öğretmenlere bu yabancı dil öğretiminin nasıl olması gerektiği sorulmuş ve aşağıdaki veriler elde edilmiştir (Tablo 2).

Tablo 2. Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretiminin Nasıl Yapılacağına Ait Veli ve Öğretmen Görüşleri

	a		b		c		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Veli	49	70.0	16	22.9	5	7.1	70	100.0
Öğretmen	9	50.0	7	38.9	2	11.1	18	100.0
Toplam	58	65.9	23	26.1	7	8.0	88	100.0

$P > 0.5$

$\chi^2 = 0.01$

$df = 1$

Tablo 2' den anlaşılacağı gibi, velilerin % 70 i ,okul öncesi öğretmenlerin ise % 50 si şarkı ve oyunlarla yapılan bir dil eğitiminin gerekli olduğuna inanmaktadır . Velilerin % 16 sı, öğretmenlerin ise % 7 si temel düzey bir dil öğretimini, velilerin % 5 i, öğretmenlerin % 11.1 i de ileri düzeyde dil öğretimi yapılması gerektiğini söylemişlerdir. Böylece, öğretmen ve veli yanıtları istatistiksel açıdan değerlendirildiğinde 0.5 düzeyinde farklı bulunmamıştır.

3-Okul öncesi velilerinin bireysel özellikleriyle erken yaştaki yabancı dil eğitimi hakkındaki bulgular aşağıdaki gibidir:

Tablo 3. Velilerin Yaşlarına Göre Erken Yaştaki Yabancı Dil Eğitimi Hakkındaki Görüşleri

Yaş	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
1	18	100.0	0	0.0	18	100.0
2	42	80.8	10	19.2	52	100.0
Toplam	60	85.7	10	14.3	70	100.0

P<0.5

$\chi^2 = 0.40$

df=1

Tablo 3’de görüldüğü gibi velilerin yaşları ve yabancı dilin gerekliliğine inançları arasında anlamlı bir fark vardır.Yaşları 31-40 arasında olan veliler erken yaştaki yabancı dil eğitimine oldukça sıcak bakmaktadırlar.

Tablo 4. Velilerin Yaşlarına Göre Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretiminin Nasıl Yapılacağına Ait Görüşleri

	a		b		c		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Yaş 1	13	72.2	3	16.7	2	11.1	18	100.0
Yaş 2	36	69.2	13	25.0	3	5.8	52	100.0
Toplam	49	70.0	16	22.9	5	7.1	70	100.0

P<0.5

$\chi^2 = 0.40$

df=1

Tablo 4’den anlaşıldığı gibi velilerin yaşları ve yabancı dil öğrenme yöntemleri arasında anlamlı bir fark bulunmamaktadır.Her iki yaş grubundaki veliler oyunlarla ve şarkılarla yapılan bir yabancı dil eğitimini desteklemektedirler.

Tablo 5. Velilerin Eğitim Düzeylerine Göre Erken Yaştaki Yabancı Dil Eğitimi Hakkındaki Görüşleri

Eğit	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
L	28	100.0	0	0.0	28	100.0
Ü	28	75.7	9	24.3	37	100.0
YL	4	80.0	1	20.0	5	100.0
Toplam	60	85.7	10	14.3	70	100.0

P<0.5

$\chi^2 = 0.40$

df=1

Tablo 5’de görüldüğü gibi velilerin eğitim düzeyleri ile yabancı dile bakış açıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır.Lise mezunu olan velilerin % 100 ü erken yaşta yabancı dil eğitimini desteklemektedirler.

Tablo 6. Velilerin Eğitim Düzeylerine Göre Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretiminin Nasıl Yapılacağına Ait Görüşleri

	a		b		c		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
L	16	57.1	9	32.1	3	10.7	28	100.0
Ü	28	75.7	7	18.9	2	5.4	37	100.0
YL	5	100.0	0	0.0	0	0.0	5	100.0
Toplam	49	70.0	16	22.9	5	7.1	70	100.0

P<0.5 $\chi^2=0.29$ df=4

Tablo 6'daki verilere göre velilerin eğitim düzeyleri ve yabancı dile bakış açıları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmaktadır.Yüksek lisan yapmış velilerin hepsi oyunlarla ve şarkılarla yapılan bir yabancı dil eğitimini desteklemektedirler.

Tablo 7. Velilerin Gelir Düzeylerine Göre Erken Yaşta Yabancı Dil Eğitimi Hakkındaki Görüşleri

Gelir	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
1M	14	73.7	5	26.3	19	100.0
1-2M	34	89.5	4	10.5	38	100.0
2M+	12	100.0	0	0.0	12	100.0
Toplam	60	85.7	10	14.3	70	100.0

P<0.5 $\chi^2=01.4$ df=3

Tablo 7'deki verilere göre velilerin gelir düzeyleri ve yabancı dile bakış açıları arasında anlamlı bir fark vardır.Velilerin gelir düzeyleri arttıkça yabancı dile yönelik olumlu düşünce geliştirdikleri görülmektedir.

Tablo 8. Velilerin Gelir Düzeylerine Göre Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretiminin Nasıl Yapılacağına Ait Görüşleri

	a		b		c		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
1M	13	68.4	4	21.1	2	10.5	19	100.0
1-2M	28	73.7	8	21.1	2	5.3	38	100.0
2M+	7	58.3	4	33.3	1	8.3	12	100.0
Toplam	49	70.0	16	22.9	5	7.1	70	100.0

P<0.5 $\chi^2=0.92$ df=6

Tablo 8'e göre velilerin gelir düzeyleri ve yabancı dil öğretiminin nasıl yapılacağı hakkındaki görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Her gelir grubundaki veli oyunlarla ve şarkılarla yapılan bir yabancı dil öğretimini istemektedirler.

4-Okul öncesi dönemde eğitim veren öğretmenlerin genel ve mesleki özellikleri ile yabancı dil eğitimine ait bulgular aşağıdaki gibidir:

Tablo 9. Öğretmenlerin Yaşlarına Göre Erken Yaştaki Yabancı Dil Eğitimi Hakkındaki Görüşleri

Yaş	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
20-25	3	75	1	25.0	4	100.0
26-30	0	0.0	3	25.0	3	100.0
31-35	0	0.0	1	100.0	1	100.0
35+	9	90.0	1	100.0	10	100.0
Toplam	12	66.7	6	33.3	18	100.0

P<0.5 $\chi^2=01.4$ df=3

Tablo 9'da görüldüğü gibi öğretmenlerin yaşları ile yabancı dil hakkındaki görüşleri arasında anlamlı bir fark vardır. Öğretmenlerin yaşları büyüdükçe yabancı dile karşı olumlu düşünce geliştirdikleri görülmektedir.

Tablo 10. Öğretmenlerin Yaşlarına Göre Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretiminin Nasıl Yapılacağına Ait Görüşleri

Yaş	a		b		c		Toplam	
	N	%	N	%	N	%	N	%
20-25	1	25.0	3	75.0	0	0.0	4	100.0
26-30	1	33.3	2	66.7	0	0.0	3	100.0
31-35	0	0.0	1	100.0	0	0.0	1	100.0
35+	7	70.0	1	10.0	2	20.0	10	100.0
Toplam	9	50.0	7	38.9	2	11.1	18	100.0

P<0.5 $\chi^2=1.97$ df=6

Tablo 10'da görüldüğü gibi büyük bir çoğunluğu yabancı dil eğitiminin oyunlarla ve şarkılarla yapılması gerektiğini düşünmektedirler.

Tablo 11. Öğretmenlerin Mesleki Deneyimlerine Göre Erken Yaştaki Yabancı Dil Eğitimi Hakkındaki Görüşleri

Hizmet Yılı	Evet		Hayır		Toplam	
	N	%	N	%	N	%
0-5	3	75.0	1	25.0	4	100.0
6-10	1	25.0	3	75.0	4	100.0
11-15	4	80.0	1	20.0	5	100.0
16+	4	80.0	1	20.0	5	100.0
Toplam	12	66.7	6	33.3	18	100.0

P<0.5 $\chi^2=0.256$ df=3

Tablo 11'de görüldüğü gibi öğretmenlerin mesleki deneyimleri arttıkça yabancı dile karşı hoşgörülerini de o oranda arttırmaktadır.

Tablo 12. Öğretmenlerin Tecrübelerine Göre Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretiminin Nasıl Yapılacağına Ait Görüşleri

T e c r ü b e	a		b		c		T o p l a m	
	N	%	N	%	N	%	N	%
0-5	1	25.0	3	75.0	0	0.0	4	100.0
6-10	2	50.0	2	50.0	0	0.0	4	100.0
11-15	3	60.0	1	20.0	1	20.0	5	100.0
16+	3	60.0	1	20.0	1	20.0	5	100.0
Toplam	9	50.0	7	38.9	2	11.1	18	100.0

P > 0.5

$\chi^2 = 0.585$

df=6

Tablo 12’de görüldüğü gibi öğretmenlerin tecrübeleri ile yabancı dil öğretiminin nasıl yapılacağı hakkındaki görüşleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur. Öğretmenlerin hepsi oyunlarla ve şarkılarla yapılan bir yabancı dil eğitimini desteklemektedirler.

Sonuç ve Öneriler

Okul öncesi eğitimde öğretmen ve veli görüşleri alınarak yapılan bu ankette öğretmen ve veli görüşleri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Her iki grup ta okul öncesi yabancı dilin gerekli olduğunu düşünmektedirler.

Her iki grup ta bu yaşlarda daha çok oyun, şarkı ve tekerlemelerle yapılan bir dil eğitiminin daha yararlı olacağını savunmaktadırlar. Mirici ve arkadaşlarına (14) göre de çocuklara yabancı dil öğretimi yapılırken yaşlarına uygun materyaller seçilmeli, oyunlarla, şarkılarla ve değişik eğitici etkinliklerle amaç dil kazandırılmalıdır. Mirici (15) e göre çocuklar yaşam doludurlar ve her türlü keşfe hazırdırlar bu yüzden yabancı bir dilde öğrendikleri sözcükleri oyunlarla, şarkılarla ve büyük bir güdülenme ile öğrendikleri zaman öğrenme yaşantılarına büyüklere oranla daha kolay aktarabilirler. Örneğin dramatizasyon tekniği ile yapılan bir eğitim 5-6 yaş grubu öğrencilerinin kinestetik, müzikal, görsel ve dilbilimsel zekalarını kullanmalarına izin vereceği için oldukça etken olabilir.. Bu bulgular ışığında, çocukların kritik dil öğrenme yaşı düşünülerek Milli Eğitim Bakanlığına şu önerilerde bulunulabilir:

- Çocuklara temel düzey de bir dil eğitimi vermek yerine onlara sadece okul öncesinde başka dillerin olabileceği bilincini uyandırarak, farklı dil etkinlikleri kullanarak, yabancı bir dilin varlığından söz edilebilir.
- Eğitim Fakültelerinin okul öncesi anabilim dallarındaki öğretmen adaylarına çocuklara yabancı dil öğretimi, yöntem ve teknikleri üzerine dersler verilebilir.
- Okul öncesi dönemde yabancı dil dersi veren dil öğretmenlerinin de sadece alan bilgisi değil, çocuk gelişimi hakkında da bilgi sahibi olmaları sağlanabilir.
- Okul öncesi öğretmenlerine de belirli aralıklarla hizmet içi eğitimler verilmeli, öğretmenlerimizin çağdaş yöntem ve tekniklerle donanımı sağlanabilir.
- Dil öğretim programları da Avrupa ortak çerçeve dil programına göre yeniden yapılandırılabilir.

Kaynaklar

1. Demirezen, M. (2003). ‘**Yabancı Dil ve Anadil Öğreniminde Kritik Dönemler**’, Dil Dergisi. Sayı 118.TÖMER Ankara Üniversitesi.
2. Krashen, S. (1973). **Lateralization, Language Learning and Critical Period**:Some new Evidence.Language Learning.
3. Lambert,W.E. (1972). **Language, Psychology and Culture**. Stanford CA:Stanford University Pres.
4. Beydoğan, Ö. (1998). **Çocuklarda Kavram Öğrenme ve Kavram Öğretme**. Atatürk Üniversitesi Yayınları. Erzurum.
5. Anşin, S. (2006). **Çocuklarda Yabancı Dil Öğretimi**.Sayı 6, 9-20.D.Ü.Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi.Diyarbakır
6. Sevinç, M. (2003). **Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar**. Morpa Kültür Yayınları, İstanbul.
7. Dönmez, B, N. Abidoğlu, Ü. Dinçer, Ç. Erdemir ,N. Gümüşcü, Ş. (1997). **Okul Öncesi Dönemde Dil Gelişimi Etkinlikleri**. Sim Yayıncılık: Ankara.
8. Halliwell, S. (1993). **Teaching English in the Primary Classroom**. Longman. London.
9. Yazıcı, Z (2003). **Okul Öncesi Eğitimin Okul Olgunluğu Üzerine Etkisinin İncelenmesi**. M. E. B. Dergisi Sayı: 155 – 156 Yaz – Güz.
10. Bilçentayev, V R. (2004). **Çok Erken Yaşlarda Çocuklarda Yabancı Dil Eğitimi**. Uluslararası Eğitim. Yurtdışı Eğitim Portalı. <http://www.dilokulu.com>
11. Kara, Ş. (1999). ‘Erken Yaşta Yabancı Dil Öğrenim ve **Öğretimi**’. Dil Dergisi, Sayı 79. TÖMER. Ankara Üniversitesi.
12. Roth,G . (1998). Teaching Very Young Children Pre school and Early Primary. Richmond Publishing. London.
13. Akdoğan, F. (2004). Yeni Projeler Işığında Erken Yaşta Yabancı Dil Öğretimi. Sayı 2, 97 – 109. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi. İstanbul.
14. Mirici, İ.H. (2001). Çocuklara Yabancı Dil Öğretimi. Gazi Kitabevi:Ankara.
15. Mirici . İ. H. Metin, G. Efe, K. Akıncı, S. (2002). Teaching English Through Dramatisation in Pre-school Education. The First International Troia- Çanakkale Language Teaching and School Development Symposium. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi. 22-25 Haziran 2002.

Ek:**Okul öncesi öğretmenlerine verilen anket:**

Sayın öğretmen,

Bu anket erken yaşta yabancı dil öğretiminin etkisini araştırmayı amaçlayan bir çalışma için hazırlanmıştır. Ankete vereceğiniz yanıtlar çalışmanın sonuçlarını etkileyecektir. Vermiş olduğunuz samimi yanıtlarınız ve bu ankete zaman ayırdığınız için teşekkür ederim.

Aşağıda sizin için doğru olduğunu düşündüğünüz seçeneği işaretleyiniz.

1. Yaşınız: 20-25 ___ 26-30 ___ 31-35 ___ 35+ ___
2. Mesleki deneyiminiz (yıl) : 0-5 ___ 6-10 ___ 11-15 ___ 16+ ___
3. Erken yaşta yabancı dil eğitiminin gerekli olduğuna inanıyor musunuz?
a) Evet b) Hayır
4. Erken yaşta hangi düzeyde yabancı dil eğitimi yapılmasını istersiniz?
a) Şarkı ve oyunlarla yapılan bir dil eğitimi
b) Temel düzeyde bir dil eğitimi
c) İleri düzeyde bir dil eğitimi

Öğrenci velilerine verilen anket:

Sayın veli,

Bu anket erken yaşta yabancı dil öğretiminin etkisini araştırmayı amaçlayan bir çalışma için hazırlanmıştır. Ankete vereceğiniz yanıtlar çalışmanın sonuçlarını etkileyecektir. Vermiş olduğunuz samimi yanıtlarınız ve bu ankete zaman ayırdığınız için teşekkür ederim.

Aşağıda sizin için doğru olduğunu düşündüğünüz seçeneği işaretleyiniz.

1. Yaşınız: 20 - 30 ___ 31 - 40 ___
2. Öğreniminiz: Lise ___ Üniversite ___ Yüksek lisans ___
3. Gelir düzeyiniz:
1 Milyar TL.den az ___ , 1-2 Milyar TL. arası ___ , 2 Milyar TL 'den fazla ___
4. Erken yaşta yabancı dil eğitiminin gerekli olduğuna inanıyor musunuz?
a) Evet b) Hayır
5. Erken yaşta hangi düzeyde yabancı dil eğitimi yapılmasını istersiniz?
a) Şarkı ve oyunlarla yapılan bir dil eğitimi
b) Temel düzeyde bir dil eğitimi
c) İleri düzeyde bir dil eğitimi